

# Bundel Molukse herinneringen

Heimwee en verlangen, maar ook woede en frustratie klinken door in *Moluks Geheugen*.

door Marchel Chevalking

**DOESBURG** - Grijs stroomt de IJssel langs Doesburg. Hoe anders is dat met de blauwe zeeën die de Molukken omstromen. *De blauwe zee* is de titel van het eerste van tachtig gedichten in de bundel *Moluks Geheugen*, geschreven door de dichter Gerard Akse.

Ver weg zijn deze eilanden in de Indonesische archipel, maar ze zijn dichtbij voor al die Molukkers die zich in Nederland met het land van hun (voor)ouders verbonden weten. Over zee werden de voorouders in 1951 naar Nederland gebracht, erop vertrouwend dat hun verblijf er tijdelijk zou zijn. Dat was toch beloofd? Hoe anders was de werkelijkheid, terugkeer bleek niet mogelijk. Het verlangen naar de Molukken bleef, bleef onverminderd sterk en werd doorgegeven aan volgende generaties.

Ter gelegenheid van '50 jaar Molukkers in Doesburg' interviewde de dichter Gerard Akse (Meppel, 1940) twintig Molukkers in Doesburg. Het zijn Molukkers van de eerste, tweede, derde én vierde generatie. De interviews vormden de basis voor de bundel die 25 april verschijnt.

„Het waren hele kwetsbare gesprekken”, zegt de dichter, woonachtig in Doesburg, terugkijkend

“Altijd is er het weten dat je van de Molukken komt

Gerard Akse, dichter



■ De dichter Gerard Akse (l) en Isaïc Singadji, voorzitter van het comité 50 jaar Molukkers in Doesburg bij het Moluks Monument op de IJsselkade in Doesburg. foto Jan van den Brink

op het werk. „Het was maar de vraag of er gedichten zouden komen, want wilden de mensen mij wel hun vertrouwen geven?” Dat bleek zo te zijn. Akse: „Ouderen vertelden mij over de ‘buiten-kant’, dat is het leven dat ze voor de buitenwereld leiden. Maar ze vertelden ook over de ‘binnen-kant’, hun diepste gevoelens en verlangens om contact te houden met de wereld die ze moesten achterlaten. Hopend op een terugkeer, terwijl ze zagen dat hun kinderen het in Nederland beter hadden dan ze het op de Molukken

ooit zouden krijgen. Altijd is er het besef van Molukse afkomst te zijn. Altijd. Je zou denken dat dat gevoel in de derde generatie abstracter wordt. Dat is niet zo.” Isaïc Singadji, voorzitter van het comité 50 jaar Molukkers in Doesburg: „Als Moluks kind ga je al je afkomst onderzoeken. Je bent bruin, dus je wilt weten waar je vandaan komt. Vakanties gaan altijd naar de Molukken, het besef dat daar je wortels liggen wordt van jongs af aan gevoed.” De dichtbundel die Akse in opdracht van het comité maakte is

een bundel van mooie herinneringen, maar ook van frustraties geworden. Akse: „Frustraties over hun land dat ze kwijt zijn en frustraties over de rol die Nederlanders daarin hebben gespeeld.”

Ook de Molukse treinkaping bij Wijster ontbreekt niet. Gedichten gaan ook over de Kota Inten, het schip waarmee Molukkers naar Nederland zijn gebracht. En over de verschillen tussen de Molukse eilanden.

„Want hoe is het om van Haburu te komen?” De titel *Moluks Geheugen* verwijst naar de behoefte om

te herinneren. De dichter Akse, die in zijn werkzame leven regelmatig in Indonesië en op de Molukken was, heeft de bundel belangeloos samengesteld. Singadji: „Het is een geweldige bundel geworden. Niet alleen voor de Doesburgse Molukkers, maar voor de hele Nederlandse Molukse gemeenschap.” De presentatie vindt 25 april plaats in de Gasthuiskerk in Doesburg.

De bundel verschijnt bij uitgeverij Nieuwe Druk, 132 pagina's, 15 euro.